

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 22/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2014 samt till andra ändring av vissa lagar

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2014 samt till andra ändring av vissa lagar (RP 105/2013 rd)

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2013 regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2014 samt till ändring av vissa andra lagar (RP 105/2013 rd) och regeringens proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2014 samt till ändring av vissa andra lagar (RP 105/2013 rd) (RP 181/2013 rd) till finansutskottet för beredning.

- LM 47/2013 rd — Kaj Turunen /saf m.fl.: Lag om ändring av 127 a och 127 b § i inkomstskattelagen (remitterad 23.10.2013)
- LM 48/2013 rd — Kaj Turunen /saf m.fl.: Lag om ändring av 23 och 124 § i inkomstskattelagen (remitterad 23.10.2013)
- LM 60/2013 rd — Kimmo Tiilikainen /cent m.fl.: Lag om inkomstskatteskala 2014 (remitterad 12.11.2013)

Motioner

Utskottet har behandlat följande motioner i samband med propositionerna:

- LM 33/2013 rd — Merja Kuusisto /sd m.fl.: Lag om ändring av inkomstskattelagen (remitterad 3.10.2013)
- LM 43/2013 rd — Stefan Wallin /sv: Lag om ändring av inkomstskattelagen (remitterad 24.10.2013)

- AM 30/2013 rd — Kauko Tuupainen /saf: Progressiv kommunalskatt (remitterad 8.10.2013)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Ilkka Lahti, överinspektör Timo Annala och finanssekreterare Filip Kjellberg, finansministeriet
 - chefsjurist Matti Merisalo och överinspektör Mia Keskinen, Skatteförvaltningen
 - direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
 - ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
 - skatteexpert Jukka Hakola, Finlands Kommunförbund
 - direktör Anna Lundén, Företagarna i Finland rf
 - ekonomisk expert Mikael Kirkko-Jaakkola, Skattebetalarnas Centralförbund.
- Dessutom har skriftliga yttranden lämnats av
- Akava rf
 - Finlands Näringsliv rf
 - Centralhandelskammaren
 - Finlands Kommunförbund
 - Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
 - Skattebetalarnas Centralförbund rf.

PROPOSITIONERNA OCH MOTIONERNA

Proposition RP 105/2013 rd

Propositionen innehåller ett förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2014. Lagförslaget innehåller en progressiv inkomstskatteskala för förvärvsinkomster som tillämpas vid statsbeskattningen.

Inkomstskattelagen ändras enligt förslaget så att arbetsinkomstavdragets högsta belopp och inflödesskattesatsen samt det högsta beloppet för grundavdraget vid kommunalbeskattningen höjs. Det föreslås att ränteavdraget för bostadsskuld sänks så att den avdragsgilla delen år 2015 blir 70 procent. Det maximala beloppet för hushållsavdraget höjs enligt förslaget från 2 000 till 2 400 euro.

Bestämmelser om skattefrihet av studielånskompensation fogas till inkomstskattelagen för att kompensera för studielånsavdraget i beskattningen.

Förteckningen över skattefria sociala förmåner i inkomstskattelagen ändras så att ett omnämnande av bidrag och stöd i anslutning till statliga lån med stöd av skollagen fogas till lagen. Vidare föreslås det att inkomstskattelagen utökas med en bestämmelse om skattefrihet för sådana sociala förmåner och andra förmåner för studerande som avses i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning samt i lagen om Försvarshögskolan, och motsvarande bestämmelser

upphävs som onödiga från den sistnämnda lagen.

Det föreslås att inkomstskattelagen ändras temporärt så att försäljningsvinsten blir skattefri inkomst då fast egendom säljs till kommunen mellan oktober 2013 till och med utgången av år 2014.

Det föreslås att inkomstskattelagen ändras också så att pensionsrätt som intjänats i Europeiska gemenskapernas pensionssystem kan överföras till en frivillig försäkring.

Skatteförvaltningens temporära uppgift att tillhandahålla företagsidentifieringstjänsten Katso som finns angiven i lagen om Skatteförvaltningen ska enligt förslaget förlängas med tre år.

Till lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningssuppgifter fogas bestämmelser om uppgifter angående riskkapitalinvesteringar som berättigar till skattelättnad och som föreslås bli offentliga.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2014 och de ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2014, med de undantag som anges nedan. Den ändring av inkomstskattelagen som gäller bidrag och stöd enligt skollagen ska dock tillämpas redan vid beskattningen för 2013.

Bestämmelsen i inkomstskattelagen om skattefrihet för säljning av fast egendom tillämpas vid början av oktober 2013 till slutet av år 2014.

De ändringar i inkomstskattelagen som gäller studielånsavdrag och studielånskompensation föreslås träda i kraft den 1 augusti 2014. Den ändring som gäller ränteavdraget för bostadsskuld föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Avdragsrätten för räntor på studieskuld slopas enligt förslaget från och med ingången av 2015.

Bestämmelsen i inkomstskattelagen om skattefriheten för försäljningsvinsten av fast egendom gäller till utgången av 2014. Ändringen i lagen om Skatteförvaltningen föreslås gälla till utgången av 2016.

Proposition RP 181/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2014 samt till andra ändringar av vissa lagar föreslås bli kompletterad.

Det föreslås att den progressiva förvärvsinkomstskatteskalen vid statsbeskattningen 2014 ändras så att inkomstgränserna i inkomstskatteskalen, med undantag av den högsta inkomstgränsen, höjs med cirka 1,5 procent.

Inkomstskattelagen ändras enligt förslaget så, att arbetsinkomstavgiftens maximibelopp och minskningsprocent höjs jämfört med de belopp som föreslogs i den tidigare propositionen.

Grundavdraget vid kommunalbeskattningen ändras så, att grundavdragets maximibelopp höjs och minskningsprocenten sänks jämfört med de belopp som föreslogs i den tidigare propositionen.

Den bestämmelse i inkomstskattelagen enligt vilken Skatteförvaltningen särskilt fastställer maximibeloppet för den del av den skattefria kilometerersättningen som överstiger 15 000 körkilometer föreslås bli upphävd. Motsvarande ändringar görs i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen för gårdsbruk samt lagen om förskottsuppbörd.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den. Lagarna avses träda i kraft vid in-

gången av 2014 och de tillämpas första gången vid beskattningen för 2014.

Motioner

LM 33/2013 rd. I lagmotionen föreslås att gränsen för minderårigt barn höjs till 18 år. Dessutom föreslås att det i beskattningen införs ett ensamförsörjaravdrag på 1 200 euro.

LM 43/2013 rd. Syftet med lagmotionen är att öka skatteintäkterna genom att begränsa rätten till avdrag för arbetsmarknadsorganisationernas medlemsavgifter.

LM 47/2013 rd. I lagmotionen föreslås det i fråga om hushållsavdraget - utöver höjningen av maximibeloppet för hushållsavdraget - att den andel av arbetsersättningen som är avdragbar höjs från 45 procent till den tidigare nivån 60 procent.

LM 48/2013 rd. I lagmotionen föreslås det att allmännyttiga samfund som avses i 22 § i inkomstskattelagen ska vara skattskyldiga också för kapitalinkomster som överstiger 100 000 euro per år, enligt den inkomstskattesats som anges i 124 § 2 mom. i samma lag. Det föreslås att 124 § 2 mom. i inkomstskattelagen ändras så att det för den del av den beskattningsbara kapitalinkomsten för en skattskyldig som överstiger 40 000 euro betalas 32 procent i inkomstskatt (höjd inkomstskattesats för kapitalinkomst). Vidare föreslås det att inkomstskattesatsen för samfund fastställs till 22 procent, för samfälliga förmåner till 26 procent och för allmännyttiga samfunds kapitalinkomster till 15 procent.

LM 60/2013 rd. Lagmotionen har samband med budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med proposition RP 105/2013 rd. I motionen föreslås det att inkomstskatteskalen ändras för den del av inkomsterna som överskrider 60 000 euro. Skatten föreslås bli 31 procent på sådana inkomster. Vid en årsinkomst på över 90 000 euro stiger skattesatsen till cirka 34 procent. Den högsta skattenivån, dvs.

36 procent, gäller enligt förslaget vid årsinkomster på över 160 000 euro.

I skalan görs samma indexjusteringar som avtalats i arbetsmarknadsförhandlingarna, förutsatt att avtalet omfattar tillräckligt många.

AM 30/2013 rd. Det föreslås att regeringen vidtar åtgärder för att för att göra den nuvarande kommunalskatten progressiv på det sätt som beskrivs närmare i motionen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker propositionerna med ändringar.

Propositionerna bildar en helhet där regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2014 samt till andra ändring av vissa lagar (RP 105/2013 rd) har kompletterats på det sätt som fastslagits i regeringsprogrammet efter det att centralorganisationernas ramavtal av den 30 augusti 2013 godkändes i de olika branschernas kollektivavtal. Den kompletterande propositionen (RP 181/2013 rd) innehåller de förslag genom vilka regeringen beslutat stödja det uppkomna avtalet och bidra till att konkurrenskraften, sysselsättningen och köpkraften upprätthålls.

Den kompletterande propositionen är också till sina verkningar klart viktigare än den ursprungliga propositionen. Den innehåller preciseringar av nästa års inkomstskatteskala och förslag till nya höjningar av arbetsinkomstavrdraget och grundavrdraget vid kommunalbeskattningen. Dessutom föreslås det att de tilläggsnedsänkningar i de skattefria kilometerersättningarna, om vilka beslut redan fattats, ska slopas.

Å andra sidan innebär propositionen att regeringen har ändrat den linje som fastslogs i rambeslutet våren 2012 om att den åtstramning som föranleddes av inflationen och den stigande inkomstnivån inte heller nästa år ska kompenseras genom skatteskalen.

De nya förslagen minskar inkomstskatteintäkterna med uppskattningsvis 171 miljoner euro totalt, utöver de 48 miljoner euro som ingick i regeringens ursprungliga proposition. Beslutet om kilometerersättningarna betyder vidare att skatteintäkterna minskar med cirka 23 miljoner

euro¹. Propositionernas inverkan på skatteintäkterna är således sammanlagt över 240 miljoner euro per år. Kommunernas skatteintäkter minskar med något över 76 miljoner euro, men detta ska i enlighet med regeringsprogrammet kompenseras fullt ut.

Utskottet anser att propositionerna är konstruktiva och tillstyrker de viktigaste förslagen i dem.

Ändringar i de allmänna skattegrunderna

Ekonomiskt lägger förslagen tonvikten på ändringar i de nämnda allmänna skattegrunderna. Den viktigaste ändringen är *justeringen av skatteskalan*, som står för cirka 130 miljoner euro. Avsikten är att nå målet genom att höja inkomstgränserna i innevarande års skatteskala med 1,5 procent. Höjningen gäller dock inte den högsta inkomstgränsen, som alltså blir oförändrad. Utskottet menar att förslaget allmänt taget är motiverat för att upprätthålla köpkraften under den tid av långsam tillväxt som vi kan förväntas stå inför.

Av samma orsak är de föreslagna ändringarna i *arbetsinkomstavrdraget* motiverade; de ger en ökning av avdragen på cirka 70 miljoner euro. Det ska enligt planerna ske genom att maximibeloppet för avdraget höjs från nuvarande 970 euro till 1 010 euro. Dessutom ska avdragets inflödesskattesats och minskningsprocent höjas något. Eftersom arbetsinkomstavrdraget hänför sig till löneinkomst och andra aktiva inkomster har

¹ Uppskattningen tar hänsyn till att samfundsskatten sänks från 24,5 till 20 procent i enlighet med rambeslutet från våren 2013.

det i linje med regeringsprogrammet en sänkande effekt på beskattningen av arbete.

Den tredje ändringen av de allmänna skattegrunderna är höjningen av *grundavdraget*, som berör de allra lägsta inkomsterna. Maximibeloppet höjs från nuvarande 2 880 till 2 930 euro, och minskningsprocenten sänks från 20 till 19 procent. Avdraget utsträcks för dagpenningssinkosternas del till en årsinkomst på cirka 18 300 euro, för löneinkomster till cirka 23 700 euro och för pensionsinkomster till cirka 20 700. Ändringarna innebär att skatteintäkterna minskar med sammanlagt cirka 40 miljoner euro. - Det kan vidare konstateras att maximibeloppet för grundavdraget har höjts med totalt 660 euro de senaste två åren, om den nu föreslagna ändringen beaktas. Det är på det hela taget motiverat, eftersom det stödjer köpkraften hos låginkomsttagarna och därigenom även sysselsättningen. Vidare främjar det målsättningen att beskattningen ska vara rättvis.

Dessa ändringar betyder sammantaget att skatteskalen för löneinkomst i genomsnitt kommer att ligga på samma nivå som i år när man beaktar den stigande inkomstnivån. Vidare sänker ändringarna i arbetsinkomstavdraget och grundavdraget beskattningen särskilt av löntagare med låg inkomst. Utskottet menar att detta paket är balanserat och går i rätt riktning med hänsyn till det rådande ekonomiska läget.

Övriga ändringar

Propositionen RP 105/2013 rd innehåller många sinsemellan oberoende ändringsförslag som anknyter till reformer utanför beskattningens område. Hit hör t.ex. det på studiestödsreformen baserade förslaget om att stegvis slopa studielånsavdraget och ersätta det med en skattefri studielånskompensation, förslaget om skattefrihet för nybyggnadsstöd enligt skollagen och de förslag om skattefrihet för vissa studiesociala förmåner som grundar sig på ändringarna i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning. Utskottet inga invändningar mot dessa förslag.

Utskottet anser vidare att förslagen om beskattningen vid överföring av EU-anställdas pensionsrätt och om förlängning av förfarandet

för elektronisk identifiering av organisationer är rent tekniska och att ändringen i fråga om beskattningssuppgifters offentlighet är ringa och motiverad.

Utöver det som nämnts ovan innehåller propositionen dock vissa ändringsförslag av vidare intresse. De gäller ränteavdraget för bostadsskuld, hushållsavdraget, temporär skattefrihet för vinst vid försäljning av fastighet samt skattefrihet för kilometerersättningar. I det följande tar utskottet i korthet upp dessa frågor.

Ränteavdraget för bostadsskuld. I regeringsprogrammet sägs bland annat att rätten att dra av räntorna på bostadslån ska begränsas måttligt och stegvis under valperioden. Syftet är alltså att förenhetliga beskattningen av dem som bor i hyreslägenhet och dem som bor i ägarbostad. Avdraget har sänkts i enlighet med regeringsprogrammet på så sätt att den övre gränsen för avdragsgillheten för räntorna först sänktes till 85 och sedan till 80 procent. Tanken var att den avdragsgilla andelen från och med nästa år permanent skulle vara 75 procent. Begränsningen gäller samtliga bostadsskulder oberoende av när lånet har tagits.

Regeringen beslutade i samband med vårens rambeslut att ytterligare begränsa avdragsgillheten till 70 procent av räntorna. Ändringen avses emellertid träda i kraft först vid ingången av 2015. Nästa år är alltså 75 procent av räntekostnaderna avdragsgilla. Den föreslagna ändringen ökar skatteintäkterna med cirka 27 miljoner euro per år från och med 2015.

Utskottet anser att förslaget är acceptabelt. Det är ett led i de anpassningsåtgärder som visat sig nödvändiga för att dämpa statens skuldsättning. På individnivå är ändringen dessutom behärskad; sänkningen på 5 procent minskar ränteavdraget på ett bostadslån på 100 000 euro med 45 euro per år, om räntan är 3 procent. Med hänsyn till att beskattningen bör vara förutsebar är det motiverat att ändringen träder i kraft först vid ingången av 2015.

Hushållsavdraget. Också förslaget att höja det maximala beloppet för hushållsavdraget från

2 000 till 2 400 euro bygger på rambeslutet. Syftet är att främja sysselsättningen och stödja bekämpningen av svart ekonomi. Ändringen sänker skatteintäkterna med cirka 13 miljoner euro per år, men uppmuntrar å andra sidan hushållen att också i fortsättningen köpa tjänster som berättigar till avdrag. Med hänsyn till detta är förslaget motiverat, anser utskottet.

Temporär skattefrihet för vinst vid försäljning av fastighet. Den temporära skattefriheten för vinst vid överlåtelse av fastighet grundar sig på det strukturpolitiska program som regeringen avtalade om under hösten². Programmet syftar till att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och åtgärda hållbarhetsunderskottet i den offentliga ekonomin. Det är ett viktigt och omfattande åtgärds paket med vida effekter för många samhällsfunktioner.

Ett element i detta paket är strävan att reformera strukturerna på bostadsmarknaden och bl.a. undanröja hindren för tillgången till tomtmark. I propositionen föreslås därför att försäljning av mark till en kommun ska vara skattefri under en begränsad tid. Skattefriheten avses dock gälla enbart överlåtelser som görs av fysiska personer och dödsbon mellan den 1 oktober 2013 och den 31 december 2014. Den temporära skattefriheten beräknas sänka statens kapitalskatteintäkter med cirka 5 miljoner euro.

Utskottet tillstyrker förslaget. Vid bedömningen av de ekonomiska effekterna bör man också minnas att det vid beskattningen av vinst vid fastighetsöverlåtelse till en kommun — och vissa andra offentliga samfund — tillämpas en permanent lättnad som uppgår till 80 procent av den presumtiva anskaffningsutgiften (49 § 1 mom, 4 punkten i inkomstskattelagen). Med hänsyn till detta är alltså den temporära förmånen skälig.

Kilometerersättningarna. Det kanske mest problematiska förslaget i propositionen gäller kilo-

meterersättningarna. Avsikten är att delvis upphäva den lagändring som gjordes för ett år sedan. Förslaget anknyter till de åtgärder genom vilka regeringen understöder arbetsmarknadsorganisationernas ramavtal.

Syftet med den lagändring som gjordes förra året (RP 88/2012 rd) var att i två steg begränsa den överkompensation som betalats till löntagare på basis av de skattefria kilometerersättningarna. Den första schematiska sänkningen på 5 procent, som gällde alla, trädde i kraft vid ingången av innevarande år. Avsikten är att denna åtgärd ska vara permanent.

Det följande steget skulle enbart ha berört dem som kör mycket, och avsikten var att det skulle träda i kraft i början av nästa år. Den tänkta ersättningsnivån skulle ha tillämpats till den del arbetsresorna överstiger 15 000 kilometer om året. Den skattefria ersättningen kunde till denna del ha varit högst 55 procent av den ersättningsnivå som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut. Nu föreslås det alltså att denna ändring slopas.

Förslaget berör i huvudsak 38 000 anställda inom den privata sektorn, vilket motsvarar cirka 5 procent av alla som får skattefri kilometerersättning. Effekten på skatteintäkterna blir cirka 23 miljoner euro per år.

Utskottet behandlade förra året ärendet i sitt betänkande FiUB 28/2013 rd och ansåg att de föreslagna åtgärderna i princip var välkomna och motiverade. Det är därmed inte helt problemfritt att den nu aktuella ändringen går i motsatt riktning. Det är frågan om en gränsdragning mellan icke-avdragsgilla levnadskostnader och avdragsgilla utgifter för inkomstens förvärvande eller bevarande. På ett allmänt plan gäller frågan också den grundläggande principen att alla ska vara lika inför lagen. Av dessa skäl tillstyrker utskottet förslaget endast därför att det ingår i det paket regeringen sammanställt som kompensation för arbetsmarknadsuppgörelsen.

Motionerna

Utskottet föreslår att motionerna förkastas.

² Strukturpolitiskt program för att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och åtgärda hållbarhetsunderskottet i den offentliga ekonomin, 29.8.2013.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 3—5 i proposition RP 105/2013 rd och lagförslag 1 och 3—5 i proposition RP 181/2013 rp utan ändringar,

godkänner lagförslag 2 i proposition RP 105/2013 rd och lagförslag 2 i proposition RP 181/2013 rd med ändring-

ar och förenade till lagförslag 2 (Utskottets ändringsförslag),

förkastar lagförslag 1 i proposition RP 105/2013 rd,

förkastar lagmotion LM 33/2013 rd, LM 43/2013 rd, LM 47/2013 rd, LM 48/2013 rd och LM 60/2013 rd och

förkastar åtgärdsmotion AM 30/2013 rd.

Utskottets ändringsförslag

2.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 73 § 3 mom., sådant det lyder i lag 787/2012, *(utesl.) ändras (utesl.)* 51 §, 58 § 1 och 2 mom., 71 § 3 mom., 73 § 2 mom., 92 § 14, 16 och 25 punkten, 106 §, 125 § 2 mom., 127 a § 1 mom. samt 127 d § 1 och 2 mom.,

av dem 58 § 1 och 2 mom. samt 127 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 1515/2011, 71 § 3 mom. sådana de lyder i lag 896/2001, 73 § 2 mom. sådant det lyder i lag 787/2012, 92 § 14 punkten sådana de lyder i lag 1360/2002, 92 § 25 punkten sådana de lyder i lag 1273/2004, 106 § och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 785/2012 samt 127 d § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 409/2005, samt

fogas till lagen en ny 48 a och 81 a § samt till 92 §, sådana de lyder delvis i lagarna 1360/2002, 1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005, 946/2008 och 929/2012, en ny 26 punkt som följer:

48 a, 51, 58 och 71 §
(Som i RP 105/2013 rd)

73 §
(Som i RP 181/2013 rd)

81 a och 92 §
(Som i RP 105/2013 rd)

106 och 125 §
(Som i RP 181/2013 rd)

127 a och 127 d §
(Som i RP 105/2013 rd)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP 105/2013 rd)

FiUB 22/2013 rd — RP 105/2013 rd, RP 181/2013 rd

Helsingfors den 15 november 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Sampsa Kataja /saml
Anneli Kiljunen /sd
Esko Kiviranta /cent
Mika Lintilä /cent
Mikaela Nylander /sv
Heli Paasio /sd
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent

Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml
Jouko Skinnari /sd (delvis)
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Ville Vähämäki /saf
ers. Johanna Karimäki /gröna
Raimo Piirainen /sd (delvis)
Eero Reijonen /cent
Anne-Mari Virolainen /saml
Tuula Väättäin /sd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Beskattningen av förvärvsinkomster

Centern föreslår ändringar i statens inkomstskatteskala för att skattebetalarnas betalningsförmåga ska beaktas bättre än enligt det förslag till beskattning som regeringen Katainen föreslår. Av rättviseskäl vill vi skärpa beskattningen av dem som har de högsta inkomsterna.

Centern föreslår att beskattningen för inkomsttagarna vidkommande ska motsvara förslaget den statliga inkomstbeskattningen enligt regeringens modell ända upp till en årsinkomst på 60 900 euro. Det är emellertid skäl att notera att centern samtidigt förkastar de nedskärningar i statsandelarna till kommunerna som regeringen föreslagit.

Dessa nedskärningar återspeglar sig utöver i försämrade kommunal service också i ett ökat tryck på höjd kommunalskatt. Regeringen skärper därmed på olika håll i landet indirekt inkomstbeskattningen för i synnerhet låg- och medelinkomsttagarna via kommunalbeskattningen.

Att inkomsterna i allt högre utsträckning beskattas via kommunalbeskattningen innebär också att ojämlikheten mellan kommunerna ökar, eftersom kommunernas skattebärighet varierar betydligt. Till följd av regeringens politik påverkar bosättningsorten i allt högre utsträckning vilka offentliga tjänster en invånare har tillgång till och hur mycket var och en betalar i skatt på sin inkomst.

Regeringens beslut står i uppenbar konflikt med nuvarande finansminister Jutta Urpilainens tidigare utsagor. Hon har bl.a. i riksdagen betonat att det inte är lönt att höja kommunalskatterna. Vid riksdagens plenum den 9 februari 2010 sade hon att socialdemokraterna vill att beskattningen ska grunda sig på skattebetalningsförmåga, och att det därför är fel att höja kommu-

nalskatten, eftersom den är proportionell och drabbar låginkomsttagarna allra hårdast.

Centerns alternativ kommer däremot att dämpa trycket på kommunerna att höja skatterna. Vår lösning leder därmed också till en rättvisare beskattning.

Den skattetabell som vi föreslår är också ett svar på kulturminister Paavo Arhinmäkis kritik i bl.a. Turun Sanomat den 27 september 2013, där han sade att det strukturförslaget som regeringen enats om inte berör den ekonomiska eliten, eftersom de inte i nämnvärd utsträckning känner av strukturella ändringar. Han efterlyser också vägar för att ändringarna också ska omfatta eliten.

Enligt centerns modell ändras inkomstskatteskalan så att skatten för inkomster på över 60 900 euro uppgår till 31 procent. Vid en årsinkomst på över 90 000 euro stiger skattesatsen till cirka 34 procent. Den högsta skattenivån, dvs. 36 procent, gäller enligt förslaget vid årsinkomster på över 160 000 euro. Centern har gjort de indexjusteringar som avtalats i arbetsmarknadsförhandlingarna i de tidigare presenterade skattetakellerna, med undantag av de två högsta skatteklasserna, alltså de som gäller inkomster som överstiger 90 000 euro respektive 160 000 euro.

De skatteskalor som centern föreslagit ökar statens inkomstskatteintäkter med 212 miljoner euro 2014.

Förlust vid överlåtelse av egendom ska hänföras till kapitalinkomsten

Finland behöver företag som växer och sysselsätter. Vi har satsat omfattande resurser, cirka 4 procent av bnp, på produktutveckling och forskning. Men nu håller satsningarna på att avta och vi har inte hittat nya sätt att uppmuntra privatpersoner att investera i små och medelstora företag i vardande.

I det finländska förlustutjämningsystemet kan uppkomna förluster i allmänhet dras av från vinsten under de tio följande åren. Förlustutjäm-

ningen görs per inkomstslag och inkomstkälla. Det här innebär att förluster av förvärvsinkomstslag endast kan avdras från förvärvsinkomsten och förlust av kapitalinkomstslag endast från kapitalinkomsten. Förluster som hänför sig till personlig förvärvskälla, till näringsverksamhetens förvärvskälla och till jordbrukets förvärvskälla kan under tio år framåt dras av från inkomsterna från samma källa.

En avvikelse från denna tydliga regel är förlusterna vid överlåtelse. De kan inte dras av från andra kapitalinkomster än från överlåtelsevinster under skatteåret och de fem därpå följande åren. Förluster vid överlåtelse utgör således en alldeles egen kategori bland kapitalinkomstslagen.

Det finns inte tillräckliga grunder för den synnerligen begränsade avdragsrätten för överlåtelseförluster. Ofta blir överlåtelseförlusterna helt oavdragna eftersom den som lidit förlust i regel inte heller får några överlåtelsevinster under de kommande fem åren. Han eller hon blir därför föremål för överbeskattning eftersom kapitalinkomsterna hela tiden beskattas medan de förluster som hänför sig till kapitalinkomstslaget inte dras av.

Skattelagstiftningen ska vara tydligt och behandla alla på ett jämlikt sätt. Finansiering av små tillväxtföretag innebär alltid en risktagning. Det största problemet i beskattningshänseende är att förluster i placeringsverksamhet endast får dras av från överlåtelsevinster. Placeringsverksamhet är av långsiktig natur. Vinst och förluster kan tidsmässigt ligga långt från varandra. Problemet är tydligt vid beskattningen av exempelvis affärsänglar. Överlåtelseförluster är vanliga i denna bransch. Det blir sällan fråga om vinster, även om vinsterna kan vara betydande när de väl realiserats. Det blir ett hinder för risk-

tagning om den skattskyldige inte får dra av förlusterna från sina andra kapitalinkomster. För att trygga finansieringen av tillväxtföretag behövs det aktörer som är beredda att ta ekonomiska risker. Beskattningens roll borde hellre vara att uppmuntra till investeringsrisktagning än att uttryckligen bestraffa dem som vågar.

Centern har föreslagit att lagen om de så kallade företagsänglarna upphävs och att inkomstskattelagen ändras så att förlust vid överlåtelse av egendom ska anses vara förlust som hänför sig till kapitalinkomstslag. En sådan reform behandlar alla företag och placerare jämlikt. Att ha den utvidgade förlustutjämningen att omfatta enbart företagsänglar är inte motiverat. Alla skattskyldiga borde ha rätt att dra av överlåtelseförluster på samma grunder som de får dra av förluster för andra kapitalslag. I regel skulle detta i slutändan leda till en korrektare beskattning. Om det var tillåtet att under tio års tid dra av överlåtelseförluster från alla slag av kapitalinkomster skulle själva beskattningen förenklas och resultera i en nettobeskattning till ett riktigt belopp. Den här modell används redan i Sverige med goda resultat.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 1—5 i proposition RP 105/2013 rd och lagförslag 2—5 i proposition RP 181/2013 rd godkänns enligt utskottets betänkande,

att lagförslag 1 i proposition RP 181/2013 rd godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag),

att ett uttalande godkänns (Reservationens förslag till uttalande).

*Reservationens ändringsförslag***1.****Lag om inkomstskatteskalen för 2014**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §			
Vid beskattningen för 2014 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:	24 300—39 700	528,00	17,50
	39 700—60 900	3 223,00	21,50
	60 900—90 000	7 781,00	31,00
	90 000—160 000	16 802,00	34,00
	160 000—	40 602,00	36,00

Beskattnings- bar förvärvsin- komst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskri- der den nedre gränsen, %	2 § (Som i FiUB)
16 300—24 300	8,00	6,50	

Reservationens förslag till uttalande

*Riksdagen förutsätter att regeringen
börjar bereda en skattereform där för-*

*luster som hänför sig till kapitalin-
komstslaget även omfattar förluster som
uppkommit vid överlåtelse av egendom.*

Helsingfors den 15 november 2013

Mika Lintilä /cent
Eero Reijonen /cent

Markku Rossi /cent
Esko Kiviranta /cent

RESERVATION 2

Motivering

Lagen om inkomstskatteskalan

Alla finska medborgare som är förmögna att arbeta ska betala skatt efter betalningsförmåga för att staten ska kunna minska inkomstskillnaderna och finansiera tjänster. Man kan redan nu se att en allt större del av statens skatteintäkter kommer från olika slag av plattsskatter, som moms och samfunds- och kapitalskatt. Dessutom har de lättnader som de styrande partierna har medgett i inkomstskatterna till staten lett till att kommunalskatterna har höjts och därmed har skattepolitiken klart gynnat höginkomsttagarna mest. Många skatteavdrag gynnar också främst höginkomsttagarna och därmed kan avdragens näringspolitiska betydelse ifrågasättas.

Ekonomivetenskapliga undersökningar visar att skattehöjningarna för höginkomsttagare inte leder till att deras utbud på arbete minskar. Oberoende finländska experter har dessutom räknat ut att vi med hänsyn till målen för inkomstfördelningen i välfärdsstaten Finland skulle ha all anledning att beskatta höginkomsttagarna klart strängare än vad som har varit fallet de senaste 15 åren.

Vi föreslår därför att marginalsikten på det fjärde steget (över 71 400 euro per år) höjs från 29,75 till 32 procent. Liksom i fjol föreslår vi vidare en så kallad Wahlroos-skatt, alltså beskattning av personer med exceptionellt stora inkomster. Detta innebär en höjning av marginalsattesatsen på det fjärde steget (över 100 000 euro per år) från 31,75 till 36 procent. Den högsta marginalsattesatsen skulle även efter denna höjning vara relativt moderat också i en internationell jämförelse.

Kapitalskatten för stiftelser och föreningar

Skatteunderlaget behöver breddas på ett rättvist sätt genom att utsträcka beskattningen till stora

stiftelsers och föreningars kapitalinkomster. Statens revisionsverk (SRV) bedömer att de fem största stiftelserna ensamma haft en skatteförmån på 29—45 miljoner euro 2004—2005. SRV uppskattar att stiftelsernas tillgångar ligger kring 12—15 miljoner euro. Det är oskäligt att också de minsta företagen som är utsatta för marknadsrisker måste betala kapitalskatt, medan verkligt förmögna föreningar och stiftelser får sina stadiga kapitalinkomster skattefritt.

Den reform vi föreslår gäller bara de största stiftelserna och mycket välbärgade föreningar. Det finns gott om små föreningar och stiftelser i Finland som för sin verksamhet är beroende av skattefria kapitalinkomster. Deras kapitalinkomster kan gärna få vara skattefria upp till 100 000 euro. Skattesatsen får också vara lägre än den allmänna kapitalskattesatsen, dvs. 15 procent. Därmed skulle reformen inte alls beröra lejonparten av finländska föreningar och stiftelser. Den skulle inte heller vara till skada för allmännyttiga samfund och föreningar typ Borgbacken som får inkomster från annat än kapitalinkomster. Vi vill inte heller att universitet som inrättats som stiftelser ska omfattas av kapitalbeskattning eftersom det föreskrivs särskilt om dem i 21 a § i inkomstskattelagen och eftersom sådana universitet inte skulle gynnas av att behandlas annorlunda.

Hushållsavdraget

Vi sannfinländare bekymrar oss för sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten i Finland. Vi anser att staten bör satsa mer på att stödja tillväxt bland små och medelstora företag eftersom alla nya arbetstillfällen under de tio senaste åren i praktiken har uppkommit inom SMF-sektorn, i synnerhet inom småföretag med mindre än fem anställda.

Vi sannfinländare motsatte oss redan i skuggbudgeten för 2012 regeringen Katainens beslut att skära ned hushållsavdraget. Hushållsavdra-

get har genererat ny verksamhet och är ett livsvillkor för många små serviceföretag. Vi anser att en höjning av hushållsavdraget är ett förträffligt sätt att stödja företagsamhet och sysselsättning. Dessutom kommer ett höjt avdrag att motverka svartjobb, eftersom hushållen då får ett incitament att låta hederliga företag utföra mindre arbeten. Vi sannfinländare ser därför med tillfredsställelse på att regeringen har medgett sitt misstag och från och med början av 2014 tänker höja maxbeloppet för hushållsavdraget till 2 400 euro. Vi menar dock att regeringens beslut inte räcker till och föreslår därför, utöver höjningen av maxbeloppet, att hushållsavdraget ska få göras för 60 procent av de avdragsgilla kostnaderna för arbete i stället för 45 procent.

Övrigt

Vi sannfinländare noterar med tillfredsställelse att regeringen kommer att ta tillbaka sitt i vårt

tycke misslyckade beslut att skära ner kilometer-sättningarnas belopp.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 1 och 3—5 i proposition RP 105/2013 rd och lagförslag 3—5 i proposition RP 181/2013 rd godkänns enligt betänkandet,

att lagförslag 1 i proposition RP 181/2013 rd godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag) och

att lagförslag 2 i proposition RP 105/2013 rd och lagförslag 2 i proposition RP 181/2013 rd godkänns förenade och med ändringar som lagförslag 2 (Reservationens ändringsförslag).

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag om inkomstskatteskalen för 2014

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2014 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till

staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
16 300—24 300	8,00	6,50
24 300—39 700	528,00	17,50
39 700—71 400	3 223,00	21,50
71 400—100 000	10 038,50	32,00
100 000—	19 190,50	36,00

2 §
(Som i FiUB)

2.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 73 § 3 mom., sådant det lyder i lag 787/2012, och
ändras 23 § 1 mom., 51 §, 58 § 1 och 2 mom., 71 § 3 mom., 73 § 2 mom., 92 § 14, 16 och 25 punkten, 106 §, 124 § 2 mom., 125 § 2 mom., 127 a § 1 mom., 127 b § och 127 d § 1 och 2 mom.,
av dem 58 § 1 och 2 mom., 124 § 2 mom. och 127 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 1515/2011, 127 b § sådan den lyder i lag 785/2012, 71 § 3 mom. sådan den lyder i lag 896/2001, 73 § 2 mom. sådant det lyder i lag 787/2012, 92 § 14 punkten sådan den lyder i lag 1360/2002, 92 § 25 punkten sådan den lyder i lag 1273/2004, 106 § och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 785/2012 samt 127 d § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 409/2005, samt
fogas till lagen en ny 48 a och 81 a § samt till 92 §, sådan den lyder delvis i lagarna 1360/2002, 1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005, 946/2008 och 929/2012, en ny 26 punkt som följer:

23 § (Ny)

Skattskyldighet för allmännyttiga samfund

De allmännyttiga samfund som avses i 22 § är skattskyldiga för inkomst av näringsverksamhet. De är också skattskyldiga för kapitalinkomst som överstiger 100 000 euro per år enligt den inkomstskattesats som anges i 124 § 2 mom. Dessutom är de skattskyldiga till kommunen och församlingen för inkomst av fastigheter eller delar av fastigheter som använts för andra än allmänna och allmännyttiga ändamål enligt den inkomstskatteprocent som anges i 124 § 3 mom.

48 a, 51, 58, 71, 73, 81 a, 92 och 106 §
(Som i FiUB)

124 § (Ny)

Fastställande av skatten

På kapitalinkomst betalas 30 procent i inkomstskatt (*inkomstskattesats för kapitalin-*

komst). Till den del den beskattningsbara kapitalinkomsten för en skattskyldig överstiger 40 000 euro betalas 32 procent i inkomstskatt (*höjd inkomstskattesats för kapitalinkomst*). *Inkomstskattesatsen för samfund och samfällda förmåner är 26 procent. Inkomstskattesatsen på kapitalinkomst för allmännyttiga samfund är 15 procent.* Angående fördelningen av samfundsskatten och skatten på samfällda förmåner mellan olika skattetagare bestäms i lagen om skatteredovisning (532/1998).

125 och 127 a §
(Som i FiUB)

127 b § (Ny)

Grunden för hushållsavdrag

Den skattskyldige får dra av

1) arbetsgivares socialskyddsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skatt-

skyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen,

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig

skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd,

3) 60 procent av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § i denna lag.

127 d §
(Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FiUB)

Helsingfors den 15 november 2013

Pentti Kettunen /saf
Kauko Tuupainen /saf
Ville Vähämäki /saf